

Verksamhetsberättelse 2023 (T3)

Vård och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvarsområde.....	3
2	Ekonomi och verksamhet	3
2.1	Tillgänglig äldreomsorg	3
2.2	Tillgänglig stöd och service vid funktionsnedsättning.....	3
2.3	Öka den enskildes delaktighet och inflytande.....	4
2.4	Välfärdsteknik i vård och omsorg.....	4
2.5	Utveckla och behålla kompetens.....	4
2.6	Demografi och ekonomiska utmaningar.....	4
3	Uppföljning av mål och resultatmätningar.....	5
3.1	Välfärdstjänster	5
4	Uppföljning av ekonomi.....	6
4.1	Nämndens resultat - årsbokslut	6
4.2	Kommentarer till resultat	6
4.3	Utfall investeringar - årsbokslut.....	7
5	Framtiden	9
5.1	Efterfrågan inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.....	9
5.2	Kompetensförsörjning.....	9
5.3	Omvärldsbevakning.....	9
6	Uppföljning av den interna kontrollen	10
6.1	Sammanfattning av arbetet med intern kontroll.....	10
7	Analys av antagen Strategisk plan med budget.....	10
7.1	Inventariebudget 2025-2027.....	11
8	Utökad uppföljning av styrkortet	11
8.1	Mål: Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet	11
8.2	Mål: Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande	13
9	Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys	16
9.1	Avdelning för äldreboende	16
9.2	Avdelning för hemtjänst och hälso- och sjukvård.....	16
9.3	Avdelning för personlig assistans	17
9.4	Avdelning för bostad med särskild service och daglig verksamhet	18
9.5	Intern styrning och stöd.....	18
10	Utökad uppföljning intern kontrollplan.....	19
10.1	Granskningar.....	19
10.2	Åtgärder	20

1 Nämndens ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för:

- att utföra kommunens uppgifter inom socialtjänsten inom områdena omsorg om äldre människor och människor med fysiska funktionsnedsättningar
- insatser enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- den kommunala hälso- och sjukvården inom nämndens ansvarsområde

Inom nämndens verksamhetsområde finns äldreboenden, bostad med särskild service, daglig verksamhet, korttidsvistelse för barn/ungdom, personlig assistans, anhörigstöd, hemtjänst, hemsjukvård, korttidsplats för äldre, träffpunkter med mera. Utifrån lagen om valfrihet (LOV) kan kunden välja utförare av hemtjänst.

För mer information se "Reglemente för vård- och omsorgsnämnden" som finns i Skövde kommuns författningssamling på skovde.se.

2 Ekonomi och verksamhet

Verksamhetsplanen anger följande prioriterade utvecklingsbehov för vård och omsorgsnämnden:

- Tillgänglig äldreomsorg
- Tillgänglig stöd och service vid funktionsnedsättning
- Öka den enskildes delaktighet och inflytande
- Välfärdsteknik i vård och omsorg
- Utveckla och behålla kompetens

Förvaltningen har de senaste åren utvecklat sitt processarbete i en sådan riktning att det nu är helt grundläggande för kvalitet- och utvecklingsarbetet. Det processorienterade arbetssättet genomsyrar hur verksamheterna hanterar kärnverksamheten, arbetar med ständiga förbättringar och kvalitetsökningar i det dagliga arbetet. En processorganisation med processägare och processledare är upprättad och processteam med medarbetare på olika nivåer finns för att säkra kopplingen mellan linje och process.

2.1 Tillgänglig äldreomsorg

Skövdes befolkningsprognos visar att vi får allt fler äldre invånare. Det ställer krav på tillgängliga boendeformer för äldre med omvårdnadsbehov samt en hemtjänst och hemsjukvård som kan möta ökade behov av mer omfattande vård i hemmet.

Under 2023 har det generellt varit god balans i tillgången till lägenheter i särskilt boende, handläggningstider och väntetider till boende har varit inom målvärden. Beslut om hemtjänst har verkställts utan dröjsmål och utskrivningsklara patienter med fortsatta omvårdnadsbehov tas emot enligt fastställda överenskommelser mellan vårdgivare.

Antalet brukare inom hemtjänsten har ökat mer än förväntat men har kunnat hanteras inom budgetram. Hemtjänsten har organiserats om för att möta framtida ökade behov.

2.2 Tillgänglig stöd och service vid funktionsnedsättning

Tillgängligheten till nya bostäder med särskild service har varit begränsat och farhågor om vitesförelägganden på grund av ej verkställda beslut finns inför 2024, då planerad utbyggnad årsskiftet 2023/2024 inte kommer att realiseras. Möjligheter till frivilliga omflyttningar/flyttkedjor används för att lösa så mycket som möjligt av behoven. Antalet externa placeringar har ökat och handläggningstiderna har varit längre än målvärden. Beslut om boendestöd har fortsatt öka i omfattning under året.

Personlig assistans och barnverksamheten har haft en minskande trend volymmässigt under året. Gällande personlig assistans har komplexiteten i ärendena ökat, vilket ger budgetmässiga utmaningar att klara verkställigheten inom tilldelade budgetramar.

De ökade behoven har förutom kostnaderna för externa placeringar (såväl vuxna som barn) kunnat hanteras inom budgetramen.

2.3 Öka den enskildes delaktighet och inflytande

Alla insatser och allt stöd ska utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. Genomförandeplan är ett verktyg för detta. Enhetschefer arbetar fortlöpande med medarbetarna kring genomförandeplaner och brukarens delaktighet i dessa. Uppföljningen av internkontrollen har också lagt stort fokus inom detta område under året och visar stora förbättringar även om målvärdena på 100 % inte uppnås.

Införandet av IBIC (individens behov i centrum) är ett stort förändringsarbete som pågått i flera år. Modellen utgår ett personcentrerat förhållningssätt med fokus på individens behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden, där den enskildes delaktighet och inflytande är centralt. Modellen är under 2023 implementerad inom hela nämndens verksamhet.

2.4 Välfärdsteknik i vård och omsorg

Nämnden fortsätter att skapa förutsättningar för att digitalisering ska bli en naturlig del i hela verksamheten. En viktig förutsättning för införandet av välfärdsteknik och nya arbetssätt kompetenshöjning inom området. Tillgången till statsbidrag har gett ökade möjligheter till utveckling under året.

Inom hemtjänsten är Lifecare Mobil Omsorg genomförd under 2023, vilket ger medarbetarna tillgång till planering och genomförandeplan samt möjlighet till dokumentation i anslutning till besök hemma hos brukare.

Smarta hemmet Ekedal är en visningslägenhet där kommuninvånare kan hitta olika tekniska eller digitala lösningar till sitt hem för att öka livskvalitet och oberoende. Digital fixare är en tjänst som riktar sig främst till kommuninvånare som är över 65 år eller har funktionsnedsättningar, som ger hjälp i hemmet med vardagsteknik.

2.5 Utveckla och behålla kompetens

Kompetensförsörjning är en av sektorns allra största utmaningar på grund av kommande pensionsavgångar, personalomsättning, sjukfrånvaro och ökade behov med en åldrande befolkning. Sektorn behöver både attrahera och rekrytera nya medarbetare med rätt kompetens och utveckla och behålla befintliga medarbetare genom prioriterade aktiviteter såsom exempelvis äldreomsorgslyftet, införandet av enhetsassistenter på äldreboenden, insatser för ökade språkkunskaper i svenska samt påbörjade projekt med fokus på arbetsmiljö, arbetstid, hälsa och återhämtning.

Rätten att arbeta heltid är numera en grundförutsättning för bemanning av verksamheten, men skapar också ekonomiska utmaningar som blivit tydligare efter pandemin.

2.6 Demografi och ekonomiska utmaningar

Skövdes befolkningsprognos visar att vi får allt fler äldre invånare. Befolkningsökningen 80 år och äldre är som allra högst de närmaste tre-fyra åren. En resurstilldelning som speglar den demografiska utvecklingen är avgörande för att bibehålla en tillgänglig äldreomsorg.

Vård- och omsorgsnämnden har de senaste åren haft tillgång till ganska omfattande statsbidrag, vilket har gett goda förutsättningar för en ekonomi i balans/överskott samtidigt som man har kunnat bedriva ett aktivt utvecklingsarbete. Bakom de ekonomiska förutsättningarna som statsbidragen har gett finns dock grundläggande utmaningar i form av högre personalkostnader än budget och ökande verksamhetskostnader på grund av inflation.

3 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

3.1 Valfärdstjänster

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2023</p> <p>Målet bedöms delvis uppfyllt då samtliga målvärden inte uppnås och det är brist på lägenheter inom bostad med särskild service.</p> <p>Den planerade gruppboenden har förskjutits på grund av hinder i planprocessen. Nya gruppboenden behöver byggas enligt den lokalbehovsplan som finns. Under första halvåret var utredningstiderna inom LSS långa. Under andra halvåret har utredningstiden inom LSS förbättrats trots stort inflöde av ärenden. För bättre tillgänglighet fortsätter arbetet med boendepanering och prognostisering inom LSS och förbättringsarbetet i processerna.</p> <p>Inom särskilt boende för äldre råder balans mellan tillgång och efterfrågan inom äldreomsorgen de närmsta åren. Prognosen pekar mot ökat behov av äldreboende 2027-2028.</p>	<p>↗ ▲ Utredningstid - särskilt boende SoL</p>
	<p>↗ ● Utredningstid - samtliga beslut LSS-handläggare</p>
	<p>↘ ■ Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser)</p>
	<p>↘ ● Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende</p>
	<p>— ■ Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl LSS §9.9</p>
<p>◆ Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2023</p> <p>Målet bedöms delvis uppfyllt. Vi ser flertalet förbättringar av resultat, men alla målvärdena har inte uppnåtts.</p> <p>Under året har inflytande och delaktighet varit en prioriterad fråga. Vi har använt arbetsmodellen IBIC (individens behov i centrum) för att förstärka individens delaktighet och förbättra utredning, dokumentation och uppföljning. Arbetsgrupper kopplade till våra processer har genomfört konkreta förbättringar för bättre inflytande och delaktighet för den enskilde. I några arbetsgrupper har även brukare deltagit för att utveckla verksamheten.</p> <p>Vi ser en tydlig förbättring när det gäller att den enskilde har en aktuell genomförandeplan med delaktighet, även om målet på 100% inte har uppnåtts. Delaktighet och inflytande kommer fortsatt vara prioriterat mål för nämnden. Aktiviteter är planerade för att uppnå en förbättring inom området. Exempel på detta är:</p>	<p>↘ ▲ Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning hemtjänst</p>
	<p>↗ ● Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning äldreboende</p>
	<p>— ■ Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning gruppbostad LSS</p>
	<p>↗ ◆ Får bestämma om saker som är viktiga - brukarbedömning daglig verksamhet LSS</p>

Mål	Resultatmätning
<ul style="list-style-type: none"> Systematiskt förbättringsarbete för ökad brukarmedverkan Fortsatt arbete med IBIC och ISU (individbaserad systematisk uppföljning) Stärka rollen som dokumentationsombud 	<p>— ■ Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning servicebostad</p> <p>↗ ◆ Finns det en aktuell genomförandeplan</p> <p>↗ ◆ Framgår det om brukaren har varit med och utformat planen</p>

För resultatmätning *Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl LSS §9.9* saknas resultat pga för litet underlag. För 2023 finns inget resultat för brukarbedömning inom gruppboendestad och servicebostad då dessa brukarundersökningar genomförs vart annat år.

4 Uppföljning av ekonomi

4.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Verksamhet (mnkr)	Intäkt 2023	Kostnad 2023	Netto 2023	Budget 2023	Budgetavvikelse	Netto 2022	Netto 2021
Äldreboende m.m.	66,5	-449,2	382,7	380,1	-2,6	355,9	339,1
Hemtjänst, hälso- och sjukvård	215,7	-567,7	352,1	355,2	+3,1	330,0	302,4
LSS Personlig assistans, barnverksamhet m.m.	96,1	-232,3	136,2	137,0	+0,8	123,8	111,1
LSS Bostad med särskild service, daglig verksamhet m.m.	23,1	-275,0	251,9	248,2	-3,7	230,9	210,6
Intern styrning och stöd	117,7	-118,5	0,8	17,9	+17,1	-8,4	11,3
Summa	519,1	-1 642,7	1 123,6	1 138,3	+14,7	1 032,2	974,6

I kolumnerna Intäkt 2023 och Kostnad 2023 ovan ingår förutom externa intäkter även interna transaktioner inom nämnden (t.ex. bemanningsenhetens tillhandahållande av vikarier och intern LOV-ersättning). Kommunbidraget redovisas dock inte som en intäkt i denna tabell. Kolumnen Netto avser alltså nettokostnad.

4.2 Kommentarer till resultat

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett positivt resultat jämfört med budget på 14,7 miljoner kronor vid årets slut. Resultatet påverkas även 2023 av att prestationsbaserade ej återbetalningspliktiga statsbidrag förstärker nämndens ekonomi. Resultatet är cirka 11 miljoner kronor sämre än den prognos som lämnades efter augusti.

Försämringen beror bland annat på kostnader för extra ersättningar under semesterperioden som blev högre än förväntat och kända till belopp först i slutet av september. Denna prognosförsämring påverkar samtliga avdelningar.

Personalkostnaderna har varit högre än budget (-32 miljoner kronor jämfört med budget). Orsakerna bakom underskottet är de extra semesterersättningarna nämnda ovan, samt höga kostnader för sjuklöner och övertid. Att resultatet ändå blir ett överskott beror på högre intäkter än budget. Intäkterna är ca 57 miljoner kronor högre än budget och det handlar framför allt om olika statsbidrag, bland annat prestationsbaserade statsbidrag, äldreomsorgslyftet, återhämtningsbonus, omställning nära vård. Övriga verksamhetskostnader är ungefär 10 miljoner kronor högre än budget.

Avdelningen för äldreboende redovisar ett underskott på 2,6 mnkr. Det handlar om högre personalkostnader än budget och kostnader i samband med verksamhetsövergången av Skaraborgs läns sjukhem per 1 januari 2024. Underskottet hade varit högre om inte det funnits reserverade medel för en avdelning på Ekedal som inte öppnats samt att renoveringar på Solgårdens (Tidan) och Billingsdals (Timmersdala) äldreboende där avdelningar varit stängda.

Avdelningen för hemtjänst och hemsjukvård redovisar ett överskott på 3,1 miljoner kronor. Trots fler brukare i hemtjänsten och fler beställda hemtjänsttimmar ger beställarsidan ett överskott på 1,1 miljoner kronor, vilket beror på ett lägre timpris än budgeterat. Hemtjänstens utförare har totalt ett underskott på 0,6 miljoner kronor (högre personalkostnader). Sjuksköterskor och rehab redovisar överskott, främst genererat av brist på personal (både vakanta tjänster och frånvaro på grund av sjukdom och vård av barn) men även på grund av statsbidrag.

Inom avdelningen för personlig assistans har volymen minskat och ger ett överskott beställarsidan på 5 miljoner kronor. Utförande enheter har dock svårt att få ekonomin i balans och externa placeringar (barn) kostar 1,9 miljoner kronor mer än budget. Korttidshemmen balanserar upp och totalt blir avdelningens överskott 0,8 miljoner kronor.

Avdelningen för bostad med särskild service redovisar ett underskott på 3,7 miljoner kronor. Det överensstämmer med avdelningens budgetunderskott för externa placeringar (vuxna).

Resultatet för stabsfunktioner är totalt ett överskott på 16,3 miljoner kronor. Framför allt är det den centrala reserven på 6 miljoner kronor som avsätts för förändringar i verksamheten under året, som inte har använts. Det handlar också om högre avgiftsintäkter (3,6 miljoner kronor), överskott på momsersättning, statsbidrag från Migrationsverket och bostadsanpassningsärenden. Statsbidrag har kunnat användas till många satsningar inom kompetensutveckling och verksamhetsutveckling, vilket innebär att budgeterade medel inte har använts fullt ut.

Mer detaljer om respektive avdelnings resultat finns i bilaga.

4.3 Utfall investeringar - årsbokslut

(mnkr)	Helårsprognos 2023-08-31	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier	3,0	3,0	2,6	0,4
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar	3,0	3,0	2,6	0,4

Under året har investeringar gjorts i trygghetslarm och takliftrar till några äldreboenden. Nyckelskåp har köpts in till hemtjänsten. Även vissa reinvesteringar i verksamheter har gjorts, exempelvis grundutrustning till äldreboenden (sängar m.m.). Årets överskott på 0,4 miljoner kronor önskas ombudgeteras till 2024.

5 Framtiden

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag att tillhandahålla vård och omsorg för äldre och funktionshindrade fortsätter att öka, framför allt beroende av att Skövdes äldre befolkning blir fler.

5.1 Efterfrågan inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

De närmaste åren kommer framför allt antalet äldre över 80 år öka. I denna åldersgrupp förväntas mer än 40 % efterfråga äldreomsorg i någon form. Ekedals äldreboende har byggts ut med 80 lägenheter. Utbyggnaden på Ekedal förväntas täcka behovet av lägenheter i särskilt boende fram till 2027. Under 2023 har antalet brukare inom hemtjänsten ökat mer än förväntat. Den minskande trend som sågs under 2020 och 2021 hade troligen samband med pandemin.

Fler invånare innebär också fler brukare inom området funktionsnedsättning. Behovet av ytterligare lägenheter i bostad med särskild service är stort. Insatsen boendestöd fortsätter att öka.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet sker en efterfrågeökning som dels beror på fler invånare, del på att möjligheterna till omfattande vård i hemmet ökar med ny teknik. Färdplan Nära Vård, som handlar om strategin för en patientcentrerad vård oavsett vårdgivare kommer att förskjuta gränssnittet mellan region och kommun och därmed öka kommunens kostnader. Regionens ekonomi med stora underskott kan skapa press på kommunen att ta emot patienter som inte är medicinskt färdigbehandlade.

5.2 Kompetensförsörjning

För att klara ett växande uppdrag i framtiden behöver nya medarbetare rekryteras, men det är också viktigt att behålla de medarbetare som finns i verksamheten. Det krävs fokus på attraktivitet för att möta den allt hårdare konkurrensen på arbetsmarknaden.

Förvaltningens arbete med att skapa förutsättningar för att alla anställda ska erbjudas heltidsarbete har inneburit en ökad genomsnittlig sysselsättningsgrad. Möjligheten till att arbeta heltid är en mycket viktig fråga för framtida kompetensförsörjning. Heltidsarbete innebär dock högre kostnader som tydligare framkommer när sjukfrånvaron minskar och den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökar.

Förändrade regler kring dygns- och veckovila under 2023/2024 försvårar en effektiv personalplanering ytterligare.

Förvaltningen arbetar i en bemanningsprocess med fokus på att få en kostnadseffektiv matchning mellan de resurser som skapas av heltid som norm och verksamhetens behov. För att få en bättre matchning med tillgängliga personalresurser utreds alternativa sätt att schemalägga personalen till en minskad veckoarbetstid på frivillig basis (t.ex. ständig helgtjänstgöring).

5.3 Omvärldsbevakning

Det behovsinriktade och systematiska sättet att jobba med insatser till brukare, IBIC, fortsätter att implementeras i hela verksamheten, både äldreomsorgen och funktionsnedsättningsverksamheten. Det är en genomgripande förändring som påverkar all personal. Flera års förberedelse, utbildning och anpassning av verksamhetssystem omsätts nu i ett förändrat arbetssätt.

Den statliga utredningen om huvudmannaskapet för personlig assistans (som idag är delat mellan kommun och stat) förväntas beslutas i riksdagen under 2024 om ett samlat statligt huvudmannaskap. Förändringen kommer ha genomgripande påverkan på kommunens verksamhet.

En annan lagstiftningsförändring som förväntas beslutas under 2024 är en ny socialtjänstlag, med preliminärt ikraftträdande den 1 juli 2025. Ansatsen i förslaget till ny socialtjänstlag är mer fokus på förebyggande arbete, fler serviceinsatser (insatser som kan ges utan föregående biståndsbedömning), evidensbaserade metoder och systematisk uppföljning. Metoder så som IBIC (Individens Behov I Centrum) går helt i linje med inriktningen, vilket gör att förvaltningen är väl förberedd.

6 Uppföljning av den interna kontrollen

6.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Arbetet med intern kontrollen har pågått enligt plan. Ett flertal åtgärder är genomförda för att förebygga och minimera risker i verksamheten. Internkontrollplanen för 2023 omfattade två granskningar. Följande har granskats:

- **Genomförd loggkontroll.** Granskningen visar att följsamheten till rutinen om loggkontroll har varit bra.
- **Social dokumentation i genomförandeplan.** Granskningen visar att de flesta brukare har en genomförandeplan men den är inte alltid komplett och aktuell. Jämfört med förra årets granskning har resultatet förbättrats. Arbetet är fortsatt prioriterat. Exempel på åtgärder 2024:
 - Stärka rollen som dokumentationsombud
 - Grundutbildning i dokumentation IBIC (Individens Behov i Centrum) och fördjupningsutbildning i genomförandeplan.

Den sociala dokumentationen har varit i fokus under flera år, 2024 kommer hälso- och sjukvårdsdokumentationen granskas i stället. Den sammantagna bedömningen av interna kontrollen är att arbetet löper på bra men det är en utmaning att göra processer och rutiner kända hos alla medarbetare samt säkra följsamheten.

7 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Vård- och omsorgsnämnden	1 205,1	1 150,4	1 156,8

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet fortsätter att växa med ett ökande antal äldre och en ökande befolkning. Nämndens fokus på att effektivisera verksamheten med hjälp av digitaliseringens möjligheter och processutveckling, är en förutsättning för att klara de ekonomiska utmaningarna. Verksamheten har under de senaste åren förstärkts av riktade statsbidrag till äldreomsorgen. Nämnden ser kompetensförsörjning som den största framtida utmaningen.

Under pandemin ökade inte antalet brukare inom äldreomsorgen i den omfattning som förväntades av befolkningsprognosen. Under 2023 har vi sett en större **ökning av antalet brukare i hemtjänsten** än prognostiserat. Nämndens ram räknas upp med demografisk utveckling av antalet äldre.

Under 2024 kommer de sista nybyggda lägenheterna på Ekedal tas i bruk. Enligt befolkningsprognos och förväntad efterfrågan kommer kommunen behöva planera fler **äldreboendelägenheter** (ca 60), inflyttningsklara under 2027.

Även **behovet av bostad med särskild service** till personer med funktionsnedsättning ökar med en växande befolkning. Behovet av en ny gruppboendestad 2024 och 2025 är stort, för att inte riskera viten om nämnden inte klarar att verkställa beslut. Stödinsatser till personer med funktionsnedsättning fokuseras mer kring boendestöd. Det minskar behovet av bostäder med särskild service, men en förutsättning är tillgång till billiga, små lägenheter via allmännyttan.

Lagändringar som påverkar verksamheten är på väg till riksdagsbeslut. Med troligt ikraftträdande 1 juli 2025 kommer det finnas en ny **socialtjänstlag**. Den föreslagna reviderade lagen har mer fokus på förebyggande arbete, fler serviceinsatser (insatser som kan ges utan föregående biståndsbedömning), evidensbaserade metoder och systematisk uppföljning. Metoder så som IBIC (Individens Behov I Centrum) går helt i linje med inriktningen i en hållbar socialtjänst, vilket gör att förvaltningen är väl förberedd. Den 1 januari 2026 kommer **huvudmannaskapet för personlig assistans** samlas hos staten om riksdagen beslutar enligt utredningen. Övergångsregler kommer behövas för att hantera de ärenden som idag utförs på kommunala beslut och förändringen kommer ha stor påverkan på kommunen som utförare av personlig assistans.

Vård- och omsorgsnämnden har de senaste åren haft möjlighet att söka ett flertal **riktade statsbidrag till äldreomsorgen**. Framför att har statsbidraget till "att säkerställa en god vård och omsorg" skapat förutsättningar för en ökad bemanning på särskilda boenden och i hemtjänsten (drygt 20 miljoner kronor per år

sedan 2021). Prestationsbaserade statsbidrag som utbetalades första gången 2022 har skapat mycket goda förutsättningar för kompetensutveckling och verksamhetsutveckling. Detta statsbidrag bidrar starkt till att en förväntat god budgetbalans även 2024.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö blir alltmer kritiska frågor för vård- och omsorgsnämnden. Tillgången till utbildad personal är begränsad och inom vissa yrkesgrupper (framför allt legitimerade yrken och chefer) är rekrytering allt svårare. Även tillgången till undersköterskor blir alltmer begränsad. Här har ett riktat statsbidrag "Äldreomsorgslyftet" funnits i några år, som skapat möjlighet att utbilda sig till undersköterska på arbetstid.

För att lyckas med kompetensförsörjningen fokuserar nämnden på att erbjuda heltidsarbete och på arbetsmiljön. Att **organisera för heltidsarbete** kräver andra sätt att planera bemanningen och frågan måste få fortsatt fokus för bästa kostnadseffektivitet. Verksamheten har också fokuserat på att skapa **hälsosamma arbetsplatser** och möjlighet till mer återhämtning i vardagen genom projekt på ett mindre antal enheter (hälsoprojekt och kvoteringsprojekt), där förutsättningarna för eventuellt breddinförande behöver utredas och beslutas under året.

7.1 Inventariebudget 2025-2027

	Behov 2025	Behov 2026	Behov 2027
Reinvesteringar	3,0	3,0	3,0
Inventarier projekt			
Inventarier nya bostäder ed särskild service (en ny per år)	0,3	0,3	0,3
Inventarier äldreboende 60 lägenheter			10
SUMMA	3,3	3,3	13,3

Reinvesteringar handlar framför allt om kontinuerligt utbyte av t.ex. larm på särskilda boenden och grundutrustning.

8 Utökad uppföljning av styrkortet

8.1 Mål: Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Målet bedöms delvis uppfyllt då samtliga målvärden inte uppnås och det är brist på lägenheter inom bostad med särskild service.

Den planerade gruppboenden har förskjutits på grund av hinder i planprocessen. Nya gruppboenden behöver byggas enligt den lokalbehovsplan som finns. Under första halvåret var utredningstiderna inom LSS långa. Under andra halvåret har utredningstiden inom LSS förbättrats trots stort inflöde av ärenden. För bättre tillgänglighet fortsätter arbetet med boendeplanering och prognostisering inom LSS och förbättringsarbetet i processerna.

Inom särskilt boende för äldre råder balans mellan tillgång och efterfrågan inom äldreomsorgen de närmsta åren. Prognosen pekar mot ökat behov av äldreboende 2027-2028.

Resultatmätning (År)	2023	2022	2021	2020	2019
 Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser)	112 dgr	84 dgr	103 dgr	198 dgr	247 dgr
Målvärde 90 dgr					
Kommentar Utredningstiden har ökat jämfört med förra resultatet. Orsaker till detta är ett ökat antal ärenden, nytt verksamhetssystem och vakanta tjänster under första halvåret.					
 Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende	41 dgr	27 dgr	32 dgr	77 dgr	71 dgr
Målvärde 60 dgr					
Kommentar Målvärdet uppnås för 2023. Fortsatt bra resultat men väntetiden har ökat ca 10 dgr jämfört med två senaste åren. Resultatet för riket är 64 dagar.					
 Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl LSS §9.9	-	-	191 dgr		
Målvärde 90 dgr					
Kommentar Utfall saknas på grund av för litet underlag (minst 4 personer).					

Resultatmätning (Kvartal)	Kvartal 4 2023	Kvartal 3 2023	Kvartal 2 2023	Kvartal 1 2023	Kvartal 4 2022
 Utredningstid - särskilt boende SoL	32dgr	36dgr	29dgr	23dgr	28dgr
Målvärde 30 dgr					
Kommentar Målvärdet uppnås nästan under kvartal 4. Utredningstiden har ökat något under sista halvåret jämfört med tidigare resultat.					
 Utredningstid - samtliga beslut LSS-handläggare	72dgr	103dgr	88dgr	75dgr	79dgr
Målvärde 90 dgr					
Kommentar Utfallet kvartal 4 är bättre än målvärdet. Vid jämförelse med övriga kvartal har utredningstiden blivit kortare i slutet av året.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Målgruppsanpassade arbetsätt och boendeformer för personer med funktionsnedsättning	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Syfte/effekt Brukaren ska få insatser efter behov och ges möjlighet att leva så självständigt som möjligt. Stöd efter behov, effektivt resursanvändande ex arbetssätt, lokaler och budget.</p>			
<p>Kommentar Fortsatt arbete med prognostisering av nya bostäder. Underskott på gruppbostad och balans kring servicebostad. Kartläggning och uppföljning av beslut genomförs för att säkerställa brukarens behov. Nära dialog med fastighet ang bostadsbyggande.</p>			
<p>✓ Arbeta enligt arbetsmodellen "Individens behov i centrum" IBIC</p>	2021-12-31	2023-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
<p>Syfte/effekt IBIC ska leda till att stärka individens delaktighet och inflytande. Utföraren ska tydligt se vilket stöd individen behöver. Ökad rättssäkerhet. Underlätta uppföljningen.</p>			
<p>Kommentar <i>Utredning/handläggning</i> Biståndsbedömare och LSS-handläggare arbetar med IBiC. Vi har inte nått ända fram men arbetssättet är bra och den enskilde får framföra behovet av hjälp och stöd. Utredning görs utifrån behovet men det är svårt att få med alla detaljer som behövs för att fungera i verksamhetssystemen/planeringen. Vi fortsätter att arbeta med IBIC, hur vi kan förenkla/effektivisera utredningarna utan att frångå arbetssättet. Vi arbetar även vidare med uppföljning av besluten. <i>Verkställighet</i> Inom äldreomsorgen och verksamheterna LSS arbetar man efter arbetsmodellen IBiC. Arbetssättet utvärderas kontinuerligt för att säkra följsamheten till arbetsmodellen. Utbildningsinsatser har genomförts på sektors- och enhetsnivå.</p>			
<p>✓ Omställning till Nära vård - utbildningsinsatser för vårdens medarbetare</p>	2022-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>Syfte/effekt Målet är att patienten får en god, nära och samordnad vård. Omställningen syftar till att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från patientens behov. Detta leder till ökad personcentrerad vård. Tydligare roller och ansvar mellan vårdgivare.</p>			
<p>Kommentar Vård och omsorg i Skövde kommun arbetar med att säkerställa att god och nära vård genomförs (enligt Sveriges kommuner och regioner SKR). Samverkan sker med primärvård och slutenvård i vår region del samt satsningar med kompetensutveckling för medarbetare. Länsövergripande nätverk finns där dessa frågor lyfts där gemensamma målsättningar beslutas som ska därefter genomföras i samverkan mellan kommun och primärvård. Under tertial 3 har samverkansgrupp i geriatrik, demens, palliativ vård och stroke påbörjat uppstart av lokala samverkansgrupper enligt uppdrag</p>			

8.2 Mål: Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Målet bedöms delvis uppfyllt. Vi ser flertalet förbättringar av resultat, men alla målvärdena har inte uppnåtts.

Under året har inflytande och delaktighet varit en prioriterad fråga. Vi har använt arbetsmodellen IBIC (individens behov i centrum) för att förstärka individens delaktighet och förbättra utredning, dokumentation och uppföljning. Arbetsgrupper kopplade till våra processer har genomfört konkreta förbättringar för bättre inflytande och delaktighet för den enskilde. I några arbetsgrupper har även brukare deltagit för att utveckla verksamheten.

Vi ser en tydlig förbättring när det gäller att den enskilde har en aktuell genomförandeplan med delaktighet, även om målet på 100% inte har uppnåtts.

Delaktighet och inflytande kommer fortsatt vara prioriterat mål för nämnden. Aktiviteter är planerade för att uppnå en förbättring inom området. Exempel på detta är:

- Systematiskt förbättringsarbete för ökad brukarmedverkan
- Fortsatt arbete med IBIC och ISU (individbaserad systematisk uppföljning)
- Stärka rollen som dokumentationsombud

Resultatmätning (År)	2023	2022	2021	2020	2019
  Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning hemtjänst	84 %	88 %	-	85 %	88 %
Målvärde 87%					
Kommentar Resultatet har sjunkit något jämfört med förra året och målvärdet uppnås inte. Skövde ligger på samma resultat som Riket=84%					
  Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning äldreboende	84 %	79 %	-	80 %	83 %
Målvärde 81%					
Kommentar Målvärdet uppnås 2023. Tidigare trend har visat ett sjunkande resultat men i år kan vi se en förbättring. Resultatet för riket är 79%.					
  Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning gruppbostad LSS	-	81%	-	84%	67%
Målvärde 85%					
Kommentar Utfall saknas för 2023 då brukarundersökningen inom bostad med särskild service genomförs vart annat år.					
  Får bestämma om saker som är viktiga - brukarbedömning daglig verksamhet LSS	74 %	-	69 %	-	-
Målvärde 85%					
Kommentar Trenden visar på fortsatt förbättring och är i nivå med riket, men målvärdet uppnås inte. I processarbetet har inflytande och delaktighet varit en prioriterad fråga, exempel på detta är införande av veckomöten där brukare ha inflytande/påverka verksamheten. Delaktighet och inflytande är fortsatt prioriterat utvecklingsmål för nämnden.					
  Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning servicebostad	-	81 %	-	89 %	83 %
Målvärde 84%					
Kommentar Utfall saknas för 2023 då brukarundersökningen inom bostad med särskild service genomförs vart annat år.					

Resultatmätning (År)	2023	2022	2021	2020	2019
↗ Finns det en aktuell genomförandeplan	81 %	70 %	73 %	51 %	
Målvärde 100%					
Kommentar Utfallet är ett oviktat medel. Klart bättre resultat än tidigare år men målvärdet uppnås inte. För jämförbarhet med tidigare år är medel beräknad på samma verksamheter som tidigare (äldreboende, bostad med särskild service, korttidsvistelse barn, personlig assistans och hemtjänst).					
↗ Framgår det om brukaren har varit med och utformat planen	82 %	68 %	59 %	41 %	
Målvärde 100%					
Kommentar Utfallet är ett oviktat medel. Klart bättre resultat men målvärdet uppnås inte. För jämförbarhet med tidigare år är medel beräknad på samma verksamheter som tidigare (äldreboende, bostad med särskild service, korttidsvistelse barn, personlig assistans och hemtjänst).					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Genomförandeplan och metoder för den enskildes delaktighet	2021-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
Syfte/effekt Ge kvalitativ vård och omsorg som genomsyras av den enskildes delaktighet.			
Kommentar Sektorn arbetar fokuserat med genomförandeplaner och individens delaktighet. Utbildningsinsatser har pågått kontinuerligt. Under året har ombuden för social dokumentation fått särskilt ansvar för att upprätta och utforma genomförande. Detta har lett till en kvalitetshöjning. Cheferna genomför egenkontroll av aktuella genomförandeplaner och brukarens delaktighet i planen.			
Arbeta enligt arbetsmodellen "Individens behov i centrum" IBIC	2021-12-31	2023-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
Syfte/effekt IBIC ska leda till att stärka individens delaktighet och inflytande. Utföraren ska tydligt se vilket stöd individen behöver. Ökad rättssäkerhet. Underlätta uppföljningen.			
Kommentar <i>Utredning/handläggning</i> Biståndsbedömare och LSS-handläggare arbetar med IBiC. Vi har inte nått ända fram men arbetssättet är bra och den enskilde får framföra behovet av hjälp och stöd. Utredning görs utifrån behovet men det är svårt att få med alla detaljer som behövs för att fungera i verksamhetssystemen/planeringen. Vi fortsätter att arbeta med IBIC, hur vi kan förenkla/effektivisera utredningarna utan att frångå arbetssättet. Vi arbetar även vidare med uppföljning av besluten. <i>Verkställighet</i> Inom äldreomsorgen och verksamheterna LSS arbetar man efter arbetsmodellen IBiC. Arbetssättet utvärderas kontinuerligt för att säkra följsamheten till arbetsmodellen. Utbildningsinsatser har genomförts på sektors- och enhetsnivå.			

9 Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys

9.1 Avdelning för äldreboende

	Nettokostnad 2023	Budget 2023	Differens
Äldreboende	382,7	380,1	-2,6

Avdelningen för äldreboende omfattar äldreboende, korttidsboende, dagverksamhet och frivilligverksamheter.

Avdelningen för äldreboende redovisar ett underskott på 2,6 mkr. Det handlar framför allt om högre personalkostnader än budget. Orsakerna är dels kostnader för semesterersättningar som blev högre än förväntat, dels höga kostnader för sjuklöner och övertid. Anpassningen till nya arbetstidsregler i oktober har inneburit större behov av personalköp från bemanningsenheten vilket ytterligare ökat på underskottet gällande personalkostnader.

Verksamhetsövergång av Skaraborgs läns sjukhem till kommunen per 1 januari 2024 har också inneburit högre kostnader för sjukhemmet under hösten, bland annat inlösen av verksamhetens inventarier. Totalt är kostnaderna 4 miljoner kronor högre än avsatt verksamhetsanslag/budget under året.

Det finns dock överskott i verksamheten som har motverkat ett större underskott för avdelningen. Nämndens budget för 10 av de nya lägenheterna på Ekedals äldreboende som ännu inte har öppnats har reserverats i budgeten (5,4 miljoner kronor). Dessutom pågår även renovering av lokaler på Solgårdens och på Billingdals äldreboenden som gör att totalt 20 lägenheter för närvarande inte används och ger överskott jämfört med budget. Införande av enhetsassistenter på äldreboenden har pågått under året. Ofta kan lönekostnaden till viss del finansierats via arbetsförmedlingen den första anställningstiden, vilket gör att kostnaderna har varit lägre än budget under året. Även matintäkter samt viss vakans bland enhetschefer genererar överskott mot budget. Den förebyggande verksamheten/anhörigstöd redovisar också ett överskott.

Nämnden har haft en kostnad på 94 000 kr för utskrivningsklara patienter under året.

	Resultat 2023	Budget 2023	
Äldreboende, egen regi	380	395 - 415	lägenheter
Korttidsboende	56	56	platser
Äldreboende, köp av verksamhet*	36	36	lägenheter
Dagverksamhet	100	85 - 90 **	brukare

* Stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem bedriver vård i särskilt boende i 36 lägenheter.

** uppdaterad brukarstatistik för dagverksamheten innebär att budgetsiffran har korrigerats jämfört med tidigare rapporter. Dagverksamhetens verksamhet har organiserats om under året för att klara ett ökande antal brukare med befintliga resurser.

9.2 Avdelning för hemtjänst och hälso- och sjukvård

	Nettokostnad 2023	Budget 2023	Differens
Hemtjänst	352,1	355,2	+3,1

Avdelningen för hemtjänst och hälso- och sjukvård omfattar beställarenheter hemtjänst, sjuksköterskeenheter och rehab samt utförande hemtjänstenheter inklusive servicehus och natt- och larmenhet.

Avdelningens totala resultat är ett överskott på 3,1 miljoner kronor.

Under 2023 har 454 000 timmar hemtjänst beställts av biståndsenheten till utförande hemtjänst (egen regi och privata företag). Det är ca 16 000 timmar högre än budget och beror på fler brukare än förväntat. Resultatet blir ändå ett överskott på 1,1 miljoner kronor vilket beror på att priset per timme framför allt under hösten har varit lägre än förväntat. Vid delårsbokslutet förväntades ett underskott på 5,9 miljoner kronor. Orsaken är framför allt ett fel i budgeten som uppmärksammats först under hösten. Då samma fel delvis även påverkar

verksamhetsplanen för 2024 finns ett större utrymme för ökad hemtjänstvolym under 2024 än planerat.

Utförande hemtjänstenheter har ett underskott om 0,6 miljoner kronor. Orsakerna är i likhet med övriga avdelningar kostnader för semesterersättningar som blev högre än förväntat, höga kostnader för sjuklöner och övertid samt anpassningen till nya arbetstidsregler i oktober.

Sjuksköterskeenheter och rehab redovisar ett överskott på 1,4 miljoner kronor som framför allt beror på vakanser och frånvaro. Trots överskottet är övertidskostnaderna höga, även det ett resultat av vakanser och frånvaro. Resultatet påverkas även av statsbidrag.

Statsbidrag och personalomsättning har också skapat överskott på avdelningschefens enhet.

LOV-ersättningen till hemtjänsten är 531 kronor/timme till enskilda utförare inom tätorten sedan 1 april 2023.

VOLYMER HEMTJÄNST	Resultat 2023	Budget 2023	
Hemtjänstvolym	454 000	440 000	timmar
varav egen regi	361 500	339 000	timmar
varav enskilda utförare	92 500	101 000	timmar

9.3 Avdelning för personlig assistans

mnkr	Nettokostnad 2023	Budget 2023	Differens
Personlig assistans	136,2	137,0	+0,8

Avdelningen för personlig assistans inrymmer även barnverksamheten och kontaktpersoner. (Bemanningsenhet redovisas tillsammans med intern styrning och stöd).

Avdelningen redovisar ett överskott på 0,8 miljoner kronor för 2023.

Volymen inom personlig assistans ger ett överskott på 5,0 miljoner kronor. Det är framför allt inom kommunala assistansbeslut samt avlösar- och ledsagarservicesärenden som färre timmar än budget har beviljats. Även kostnadsansvaret för Försäkringskassans assistansärenden (SFB, Socialförsäkringsbalken, de första 20 timmarna) är lägre än budget pga. färre ärenden än budgeterat.

Utförande enheter av personlig assistans redovisar ett underskott på 5,0 miljoner kronor. Underskottet handlar mycket om högre bemanning än vad assistansbeslutet omfattar, för att säkra arbetsmiljön i komplicerade ärenden. Men det handlar även om semesterersättningar, sjuklönekostnader och övertidskostnader.

Barnverksamheten (inklusive kontaktpersoner) har fått en minskad budgetram till 2023, på grund av minskade volym av insatser. Trots den minskade budgetramen redovisar verksamheten ett överskott på 1,8 miljoner kronor. Detta överskott balanserar mot externa placeringar barn. Ökade kostnader under 2022 innebar att budgeten förstärktes till 2023 men kostnaderna är ändå 1,9 miljoner kronor högre än budget.

Att avdelningens resultat ändå blir ett överskott beror på lägre personalkostnader på avdelningschefens enhet på grund av vakanser/personalomsättning av enhetschefer.

VOLYMER PERSONLIG ASSISTANS	Resultat 2023	Budget 2023	
Personlig assistans, volym SFB egen regi	212 500	212 700	timmar
Personlig assistans, volym LSS	81 620	90 800	timmar
varav egen regi	45 300	46 400	timmar
varav enskilda utförare	36 320	44 400	timmar
Antal brukare personlig assistans (31/12)	117	124	brukare
Kontaktperson (31/12)	122	123	brukare

VOLYMER PERSONLIG ASSISTANS	Resultat 2023	Budget 2023	
Korttidsvistelse/korttidstillsyn (31/12)	78	77	brukare

9.4 Avdelning för bostad med särskild service och daglig verksamhet

mnr	Nettokostnad 2023	Budget 2023	Differens
Boende inom funktionsnedsättning, summa	251,9	248,2	-3,7

Avdelningen omfattar bostad med särskild service, boendestöd och daglig verksamhet.

Externa placeringar kostar ca 3,7 miljoner kronor mer än budget, vilket även är avdelningens totala underskott. De olika enheterna inom bostad med särskild service (inkl. daglig verksamhet) har varierande resultat beroende på förändrade behov, men totalt beror avdelningens underskott på att de externa placeringarna kostar mer än budget.

VOLYMER FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Resultat 2023	Budget 2023	
Bostad med särskild service (eget bestånd)	208	210	lägenheter
Daglig verksamhet (31/12)	ca 270	ca 250	brukare

9.5 Intern styrning och stöd

mnr	Nettokostnad 2023	Budget 2023	Differens
Stabsfunktioner	57,5	63,4	+5,9
Bemanningsenheter	5,7	6,5	+0,8
Reserv för oförutsett	0	6,0	+6,0
Avgifter	-61,6	-58	+3,6
SUMMA	1,6	17,9	+16,3

Området omfattar sektorchefens ansvar, ekonomienhet, utvecklingsenhet, biståndsenhet, bemanningsenheter och avgifter.

Totalt reserveras 6 miljoner kronor i budgeten för att hantera underskott och förändringar i verksamheten under året.

Avgifterna har gett ett överskott på 3,6 miljoner kronor.

Resultatet för stabsfunktioner är totalt ett överskott på 5,9 miljoner kronor. Det handlar om överskott på momsersättning, statsbidrag från Migrationsverket och bostadsanpassningsärenden. Prestationsbaserade statsbidrag har kunnat användas till många satsningar inom kompetensutveckling och verksamhetsutveckling, vilket har inneburit att budgeterade medel inte har använts fullt ut. Personalomsättning inom ledningen bidrar också till överskottet.

Bemanningsenheternas resultat stäms av vid årsslutet. Om det interna vikariepriset har genererat ett överskott under året, skickas återbäring till köpande enheter. Återstående överskott på 0,8 miljoner kronor avser lägre verksamhetskostnader och personalkostnader för själva enheten (ej poolpersonal).

10 Utökad uppföljning intern kontrollplan

10.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning																																																						
Verkställighet SoL och LSS	Brister i dokumentation	<p>■ Avvikelse</p> <p>Granskning av genomförandeplan</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning efter mall. Bland annat granskas om genomförandeplanen är aktuell och om brukaren har varit delaktig i utformandet av planen</p> <p>Kommentar Iakttagelse: I tabellen finns resultatet för om genomförandeplanen är aktuell och om det framkommer om brukaren varit med och utformat planen. För verksamheter märkta med * har delaktig i GP granskats mot bockmarkering i verksamhetssystemet.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">GP= genomförandeplan</th> <th colspan="2">Aktuell GP</th> <th colspan="2">Delaktighet i GP</th> </tr> <tr> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2022</th> <th>2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SoL Äldreboende</td> <td>71%</td> <td>89%</td> <td>68%</td> <td>86%</td> </tr> <tr> <td>LSS Bostad m särskild service</td> <td>69%</td> <td>83%</td> <td>72%</td> <td>89%</td> </tr> <tr> <td>LSS Korttidsvistelse</td> <td>79%</td> <td>90%</td> <td>79%</td> <td>93%</td> </tr> <tr> <td>LSS Personlig assistans</td> <td>50%</td> <td>57%</td> <td>50%</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>SoL Hemtjänst</td> <td>82%</td> <td>88%</td> <td>71%</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>LSS Daglig verksamhet *</td> <td>84%</td> <td>93%</td> <td>96%</td> <td>93%</td> </tr> <tr> <td>SoL Korttid *</td> <td>36%</td> <td>56%</td> <td>9%</td> <td>48%</td> </tr> <tr> <td>SoL Dagverksamhet*</td> <td>89%</td> <td>66%</td> <td>84%</td> <td>77%</td> </tr> <tr> <td>SoL hemtjänst natt*</td> <td>88%</td> <td>74%</td> <td>88%</td> <td>99%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bedömning: De flesta brukare har en genomförandeplan men den är inte alltid komplett och aktuell (upprättad inom 14 dagar eller uppdaterad inom 6 månader). Ett handhavande fel har identifierats vilket påverkat resultatet. Resultatet för aktuell genomförandeplan och delaktighet har klart förbättrats.</p> <p>Slutsats: Genomförda åtgärder har gett effekt. Arbetet är fortsatt prioriterat och delaktighet och inflytande är ett prioriterat utvecklingsmål för nämnden. Exempel på åtgärder 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stärka rollen som dokumentationsombud • Grundutbildning i dokumentation IBIC och fördjupningsutbildning i genomförandeplan 	GP= genomförandeplan	Aktuell GP		Delaktighet i GP		2022	2023	2022	2023	SoL Äldreboende	71%	89%	68%	86%	LSS Bostad m särskild service	69%	83%	72%	89%	LSS Korttidsvistelse	79%	90%	79%	93%	LSS Personlig assistans	50%	57%	50%	60%	SoL Hemtjänst	82%	88%	71%	80%	LSS Daglig verksamhet *	84%	93%	96%	93%	SoL Korttid *	36%	56%	9%	48%	SoL Dagverksamhet*	89%	66%	84%	77%	SoL hemtjänst natt*	88%	74%	88%	99%
		GP= genomförandeplan		Aktuell GP		Delaktighet i GP																																																		
			2022	2023	2022	2023																																																		
		SoL Äldreboende	71%	89%	68%	86%																																																		
		LSS Bostad m särskild service	69%	83%	72%	89%																																																		
		LSS Korttidsvistelse	79%	90%	79%	93%																																																		
		LSS Personlig assistans	50%	57%	50%	60%																																																		
		SoL Hemtjänst	82%	88%	71%	80%																																																		
		LSS Daglig verksamhet *	84%	93%	96%	93%																																																		
		SoL Korttid *	36%	56%	9%	48%																																																		
SoL Dagverksamhet*	89%	66%	84%	77%																																																				
SoL hemtjänst natt*	88%	74%	88%	99%																																																				

Process/Rutin	Risker	Granskning
Informationssäkerhet	Brukarens integritet åsidosätts, brott mot sekretesslag	 Avvikelse Granskning av att loggkontrollen rapporteras
		Beskrivning av granskning Följsamheten till rutinen kontrolleras
		Kommentar Iakttagelse: Granskning är gjord för två perioder, jan-feb och mars-april. Granskningen visar att de flesta har rapporterat genomförda loggkontroller i Stratsys. För båda perioder saknas rapportering för 5 arbetsplatser. Ingen har rapporterat otillåten åtkomst i verksamhetssystemet. Bedömning: Det är fåtal chefer (4) som har missat att rapportera genomförda loggkontroller. Följsamheten till rutinen bedöms som god med en mindre avvikelse. Slutsats: Kontakt behöver tas med chefer som missat rapporteringen för båda perioderna för att undersöka varför rapporteringen inte är gjord.

10.2 Åtgärder

Nedan rapporteras de åtgärder som beslutats i internkontrollplanen. Åtgärderna syftar oftast till att ta fram och implementera en rutin eller löpande kontroll för att säkra processen och minimera identifierade risker.

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Handläggning av bistånd	Brukaren får vänta länge på beslut om insats	 Processarbete	2021-01-01	2023-12-31
		Kommentar Utredningstiden följs upp kontinuerligt vid uppföljning av processen. Processteamerna för handläggningsprocesserna träffas regelbundet och arbetar med ständiga förbättringar.		
Verkställighet SoL och LSS	Den enskilde far illa i samband med hot och våldssituation	 Implementera och utveckla arbetet mot hot och våld	2022-01-01	2024-12-31
		Kommentar Nya föreskrifter kring våld i nära relation började gälla i november 2022. Anpassning av befintliga arbetssätt pågår utifrån detta och ett närmare, systematiskt samarbete med sektor socialtjänst kommer att påbörjas kring frågan. Handläggare LSS och en biståndsbedömare SoL ingår i internt nätverk kring ViR (våld i nära relation). Riktlinjen är klar och ska upp till beslut i nämnden. En stödprocess är framtagen för att standardisera arbetet kring våld i nära relation. Biståndsenheten testar att arbeta efter processen innan övriga arbetsgrupper får tillgång till stödprocessen.		

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
		 Identifiera löpande kontroller	2023-01-01	2024-12-31
		Kommentar Stödprocessen för våld i nära relation testas av handläggare på Biståndsenheten. När processen är klar för breddinförande kommer löpande kontroller identifieras.		
	Brister i dokumentation	 Skapa upp egenkontroll av genomförandeplan i Stratsys	2023-01-01	2023-12-31
		Beskrivning av åtgärd En regelbunden uppföljning genomförandeplanerna på enhetsnivå. Detta ska rapporteras i Stratsys.		
		Kommentar Vy finns byggd i Stratsys för Egenkontroll av genomförandeplan. Den används nu av samtliga berörda enhetschefer inom sektorn. Rapporteringen görs tertialvis och omfattar uppföljning av andel aktuella genomförandeplaner samt brukarens delaktighet i genomförandeplanen.		
Verkställighet hälso- och sjukvård	Brister i dokumentation	 Införande av Lifecare HSL	2023-01-01	2023-12-31
		Kommentar Under hösten har implementeringen av Lifecare HSL fortlöpt. Samtliga patientjournaler är överflyttade. Arbetet fortsätter under 2024 för att fortsatt höja kvalitén på dokumentationen.		
	Den enskilde far illa i samband med hot och våldssituation	 Implementera och utveckla arbetet mot hot och våld	2022-01-01	2024-12-31
		Kommentar Nya föreskrifter kring våld i nära relation började gälla i november 2022. Anpassning av befintliga arbetssätt pågår utifrån detta och ett närmare, systematiskt samarbete med sektor socialtjänst kommer att påbörjas kring frågan. Handläggare LSS och en biståndsbedömare SoL ingår i internt nätverk kring ViR (våld i nära relation). Riktlinjen är klar och ska upp till beslut i nämnden. En stödprocess är framtagen för att standardisera arbetet kring våld i nära relation. Biståndsenheten testar att arbeta efter processen innan övriga arbetsgrupper får tillgång till stödprocessen.		

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Kompetensförsörjning	Brist på personal med rätt kompetens	 Kompetensutveckling	2023-01-01	2023-12-31
		Beskrivning av åtgärd Se sektorns verksamhetsplan		
		Kommentar Sektorn fortsätter med kompetensutveckling enligt framtagna plan för kompetensutveckling 2023. Under 2023 har ytterligare en grupp vårdbiträden påbörjat vård- och omsorgsprogrammet för att bli utbildade undersköterskor inom ramen för äldreomsorgslyftet. Nytt för året är att en grupp stödassistenter påbörjat studier till stödpedagog. Vidare har sektorn under året påbörjat ett arbete med språkutvecklande arbetsplatser genom att en grupp utbildat sig till språkombud. Samtliga enheter inom avdelningen för äldreboende och ett antal medarbetare inom hemtjänsten har gått en föreläsning inom demens och kognitiv svikt.		
		 Ett stärkt arbete med arbetsmiljö och sjukfrånvaro	2023-01-01	2023-12-31
		Beskrivning av åtgärd Se sektorns verksamhetsplan		
		Kommentar Sektorn fortsätter delta i projektet inom hälsa för ett långt och hållbart arbetsliv (hälsoprojektet). Syftet är att förebygga och förkorta sjukskrivningar för att främja ett långt och hållbart arbetsliv. Hittills har 10 enheter deltagit. Utvärdering visar en trend av minskad sjukfrånvaro, ökad upplevd hälsa samt upplevelser av förbättringar i arbetsmiljön på deltagande arbetsplatser. Under februari 2023 infördes extra resurs operativt chefstöd inom rehabilitering i hälsoprojektet i vård och omsorg. Under 2024 kommer projektet utifrån erfarenheter från projektet att ta fram förslag på långsiktiga arbetssätt och metoder som prioriterar arbetsmiljöarbetet samt aktivt arbete med sjukfrånvaro och rehabilitering. Slutrapport av projektet kommer lämnas under våren 2024. Sektorn fortsätter även med projekt kring kvotering av arbetstid kväll och helg inom äldreomsorgen (kvoteringsprojektet). Syftet är att prova vilka effekter en förkortad veckoarbetstid skulle ha på arbetsmiljö, trivsel och sjukfrånvaro. Fyra enheter deltar. Utvärdering visar en trend av minskad sjukfrånvaro, ökad arbetstrivsel samt mer ork/energi efter arbetet. Utvärderingsperioden förlängs under 2024 för att följa resultatet över en längre tid.		

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Hantera avvikelser	Vi upprepar fel	 Processarbete hantera avvikelser	2022-01-01	2023-12-31
		Beskrivning av åtgärd Förbättring av processen		
		Kommentar Processteamet för avvikelseprocessen är avvecklad under 2023 enligt beslut i ledningsgruppen. Arbete pågår med att se över rutinen för avvikelser. Rutinen ska anpassas till ett nytt avvikelssystem och det framgå hur återkoppling och uppföljning ska ske i huvudprocesserna.		